

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)

для студентів

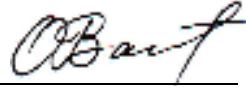
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> <small>(шифр і назва)</small>
спеціальність	<u>035 Філологія</u> <small>(шифр і назва)</small>
спеціалізація	<u>035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська</u> <small>(назва)</small>
освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u> <small>(бакалавр, магістр)</small>
освітня програма	<u>Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова</u> <small>(назва)</small>
статус дисципліни	<u>вибіркова</u> <small>(нормативна чи вибіркова)</small>

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестри IV
Кількість кредитів ECTS 3
Мова навчання українська, арабська
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: старший викладач кафедри східної і слов'янської філології
Кононенко В.Г.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета викладання дисципліни:

Курс за вибором «Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)» розроблений для студентів-бакалаврів другого року навчання (IV семестр). Метою курсу є формування базових теоретичних знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами. Предметом навчальної дисципліни за вибором є формування знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на вірному виборі перекладацької стратегії. Курс передбачає підготовку перекладачів шляхом вивчення теоретичних основ перекладу письмових і усних текстів з арабської мови на українську та з української мови на арабську, виховання позитивного ставлення до арабської мови і культури Арабського Світу загалом.

Курс «Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)» повинен закласти основу для подальшого професійного удосконалення володіння арабською мовою; розкрити особливості побудови мовлення цією мовою, шляхом співставлення явищ арабської мови з особливостями рідної мови.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредити ЄКТС; 90 годин, у тому числі:

лекції	– <u>10 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>20 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>60 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична фонетика арабської мови», «Практична граматики арабської мови», «Вступ до арабської філології», «Загальне мовознавство» на I курсі навчання.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	вибіркова дисципліна
назва дисципліни:	Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)
код дисципліни:	ВК 6.02
статус дисципліни:	вибіркова
курс:	II
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	IV

Мета: курс вибіркової дисципліни «Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)» передбачає формування знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на вірному виборі перекладацької стратегії; підготовку перекладачів шляхом вивчення теоретичних основ перекладу письмових і усних текстів з арабської мови на українську та з української мови на арабську.

Завдання: курс вибіркової дисципліни «Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)» націлений на всебічний розвиток лінгвістичного, соціолінгвістичного, психолінгвістичного, етнокультурологічного і прагматичного компонентів перекладацької комунікативної компетенції, яка об'єктивується професійним рівнем виконання перекладу текстів, різноспрямованих за цільовою мовою (арабська, українська).

Зміст вибіркової дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1.:

- Змістовий модуль 1. Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови) (кількість тем – 5).

Тривалість:

IV семестр: 3 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання:

IV семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий семестровий контроль – залік.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- **ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- **ФК 6.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- **ФК 11.** Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- **ФК 14.** Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.

предметних компетентностей:

- здатність розуміти поняття адекватності перекладу;
- здатність визначати лексичні і граматичні проблеми в перекладі, шляхів їх подолання;
- здатність перекладати українською і арабською мовами тексти різних стилів із урахуванням тематичної лексики;

- здатність розрізняти і характеризувати перекладацькі трансформації; здатність розуміти сутність перекладацької еквівалентності як основи комунікативної рівноцінності текстів оригіналу та перекладу.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.	Знати поняття багатозначності, вибір адекватного словникового відповідника.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, дослідницькі завдання.
1.1.	Знати правильне застосування того чи іншого способу перекладу лексики.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, дослідницькі завдання.
1.2.	Знати визначення межі припустимості перекладацьких лексичних трансформацій.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, дослідницькі завдання.
1.3.	Знати особливості перекладу етноспецифічної лексики.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота, дослідницькі завдання.
2. Вміти:			
2.	Вміти перекладати українською і арабською мовами тексти різних стилів із урахуванням тематичної лексики.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками.
2.1.	Вміти адекватно сприймати та розуміти вихідний текст.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками, переклади.
2.2.	Вміти аналізувати практичний матеріал, опанувати навички публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії та полеміки.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками, переклади.
2.3.	Вміти знаходити основну лінію вихідного тексту.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками, переклади.
2.4.	Вміти влучно використовувати перекладацькі трансформації і грамотно оформлювати переклад.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками, переклади.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення тематичних питань з переліку дисципліни.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками, усні виступи, переклади.
4. Автономність і відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Практична робота, самостійна робота.	Практична робота, самостійна робота, дослідницькі завдання, робота зі словниками, усні виступи, переклади.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)											
	1.	1.1.	1.2.	1.3.	2.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.	4.	
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+							+	
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.				+							+	
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.					+	+	+	+			+	
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.											+	
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+										+	
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+					+					+	
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.				+							+	
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.											+	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.							+				+	
ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	+			+			+				+	
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.							+				+	
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+	+							+	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.					+						+	
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.					+		+				+	
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні B2, другої східної мови на рівні A2, західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.			+			+					+	
ПРН 21. Демонструвати системне знання принципів професійної діяльності перекладача, основних аспектів перекладознавчої галузі, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій перекладу, категорій і видів перекладу з арабської, другої східної та західноєвропейської мов.								+			+	
ПРН 22. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формувати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади різножанрових текстів з арабської, другої східної, західноєвропейської мови і навпаки.			+	+							+	

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік;
- умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів II курсу першого (бакалаврського) рівня з вибіркової дисципліни «Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, письмовий, реферативний та усний переклад текстів, прослуховування фонограм тощо.	вивчення окремих тем та окремих питань за рекомендованою навчальною літературою, огляд літературних джерел за вказівкою викладача, підготовка до виконання практичних робіт, підготовка до контрольної роботи та тестування.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови)» для студентів II курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

матеріал та нормативно-правові акти; вмiє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтової відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних / вибіркового дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»),

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

«задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 5³.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмій з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної / вибіркової дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної / вибіркової дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:	
відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить 6,3, з округленням до цілого числа – 6. Цю оцінку множимо на 5: 6х5=30. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Підсумкове оцінювання – залік

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	– A	}	Зараховано
82 – 89	– B		
75 – 81	– C		
66 – 74	– D		
60 – 65	– E		
59 балів і нижче	– FX		Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	– A	}	Зараховано
82 – 89	– B		
75 – 81	– C		
66 – 74	– D		
60 – 65	– E		
59 балів і нижче	– FX		Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у беззні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за **дистанційною формою** навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно	A	90 – 100	} ЗАРАХОВАНО
Добре	B	82 – 89	
	C	75 – 81	
Задовільно	D	66 – 74	
	E	60 – 65	
Незадовільно	FX	0 – 59	} НЕ ЗАРАХОВАНО

9. Програма вибіркової дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Семестр IV. Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Лексичні і граматичні труднощі перекладу (арабська і українська мови).												
Тема 1. Багатовимірність перекладацького процесу.	16	2	2			12						
Тема 2. Особливості вибору контекстуального відповідника слова.	18	2	4			12						
Тема 3. Лексико-граматичні трансформації при перекладі.	18	2	4			12						
Тема 4. Особливості передачі етноспецифічної лексики.	18	2	4			12						
Тема 5. Лексико-граматичні труднощі перекладу фразеологічних одиниць.	18	2	4			12						
Разом за змістовий модуль 1	88	10	18			60						
МКР №1	2		2									
Усього годин	90	10	20			60						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*: Центр навчальної літератури.

Коптілов, В. В. (2002). *Теорія і практика перекладу*: Навчальний посібник. Київ: Юніверс.

Корунець, І. В. (2001). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*: Підручник. Вінниця: «Нова Книга».

Корунець, І. В. (2008). *Вступ до перекладознавства*: Підручник. Вінниця: «Нова книга».

Литвин, І. М. (2013). *Перекладознавство*: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко».

Рыжих В.И. (2002). *Глагольная система арабского литературного языка. Книга первая. Сильные глаголы*. Одесса: Астропринт.

Чередниченко О.І. (2001). *Міжкультурні аспекти перекладу // Мовні і концептуальні картини світу*. К.: КНУ ім. Т. Шевченка.

Almanna, A. (2016). *The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic*. London and New York: Routledge.

⁴ <http://surl.li/cxvmv>

Eckehard Schulz Gunther Krahl Wolfgang Reuschel (2004). *Standard Arabic. An elementary-intermediate course*. Cambridge University Press.

Eksell, Kerstin. (2006). Analytic Genitive. In K. Versteegh (Ed.), *Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics*, Leiden – Boston: Brill. 1, 82–85.

Bacha, N.N., & Bahous, R. (2011). *Foreign Language Education in Lebanon: A Context of Cultural and Curricular Complexities*. *Journal of Language Teaching and Research*.

Holes, Clive. *Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties*. (1995). New York.

Додаткова:

Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). *Термінологія та переклад: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки*. Вінниця: «Нова книга».

Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). *Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи: Навчальний посібник*. Харків: Вид-во НУА.

Карабан, В. (2002). *Переклад англійської наукової і технічної літератури*. Вінниця: Нова книга.

Колодій, Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування: Навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури.

Кононенко, В.Г. (2013). Лексичні трансформації в перекладі суспільно-політичних текстів арабської мови. // *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Вип.17, С.144-148. Луцьк: Світязь.

Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). *Світ усного перекладу*. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».

Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), *Language, discourse and translation in the West and Middle East* (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- <http://www.nbuu.gov.ua/node/422>
- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](#)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | arab.com.ua](#)
- Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» [أخبار دولية وعربية | الشرق الأوسط \(aawsat.com\)](#)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](#)
- Журнал арабської літератури [أخبار أوكرانيا بالعربية | arab.com.ua](#)
- [nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي \(neelwafurat.com\)](#)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.

- Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
- Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
- Моторизований екран Grandview
- Акустична система Genius SP-HF180
- Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P

2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).

3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.